

Posudek na práci Mgr. Terezy Podlipské
" Porovnání právní úpravy rozvodu v českém a německém právu "

1. Autorka zvolila za předmět své rigorózní práce výzkum hmotně právních a procesně právních otázek spjatých se zánikem manželství formou rozvodu. Jde o otázky mimořádně lidsky citlivé a právně významné. Rozvod manželství představuje i v dnešní společnosti nežádoucí jev, který s sebou přináší řadu závažných právních dopadů, které se významně (a převážně negativně) promítají v statusových i majetkoprávních otázkách bývalých manželů a zejména pak v postavení jejich dětí.

2. Práce má široký záběr; již z názvu vyplývá, že autorka se neomezuje jen na rozbor české rozvodové platné právní úpravy, nýbrž podává (a to velmi úspěšně) zevrubný (i historický) výklad právní úpravy rozvodu a v Německu. Z důvodu úplnosti výkladu neopomenula ani dřívější úpravu v NDR včetně právního řešení po sjednocení Německa.

3. Autorka zvolila vhodnou a přehlednou systematiku práce. Za cenný považují již samotný (obecný) vstup do problematiky, ve kterém autorka formuluje základní problémy zkoumaného tématu.

V další části práce autorka zkoumá (kromě bezprostředně související problematiky procesní) rozvod manželství podle § 24 ZoR a rozvod bez zjišťování příčin rozvratu. Obsah této části (stejně tak jako v navazujícím výkladu) umocňuje paralelní přehled shodných resp. podobných institutů německých. Zvláštní a (zaslouženou) pozornost věnuje autorka i důležité a citlivé ochraně manžela, který s rozvodem nesouhlasí, a zejména pak ochraně zájmu nezletilého dítěte. Zvláště s tímto podaným rozbohem vyniká naléhavá potřeba citlivého a lidsky přijatelného řešení, které by zabránilo negativním dopadům na dítě (srov. autorkou uváděný „syndrom zavrženého rodiče“). Za velmi kvalitně zpracovanou považují i desátou část práce, ve které autorka rozebírá velmi podrobně a s potřebným přehledem právní úpravu následků rozvodu. Všimá si zejména otázek statusových, pozornost věnuje i výživnému a konečně podává kvalitní přehled teoretických i praktických otázek majetkového vypořádání manželů. Německé řešení, s kterým autorka podrobně čtenáře seznamuje na str. 67n.,

ukazuje jiný legislativní model řešení vypořádání majetkových vztahů a může být inspirativní i pro budoucí českou úpravu. Ostatně německý model zákonného uspořádání majetkových vztahů našel svůj odraz i v jiných zahraničních legislativních úpravách (Švýcarsko, Francie), byť ne vždy je koncipován jako model zákonný, nýbrž jen jako fakultativní. Rovněž německá úprava vyrovnání nároků na důchodové zaopatření je pro českého čtenáře velmi podnětná. Autorka vhodně zařadila do rigorózní práce i výklad o rozvodu manželství s mezinárodním prvkem; s ohledem na četnost uzavíraných ale též rozváděných smíšených manželství v Evropě, jde o promyšlený počín.

4. Práce jako celek má výbornou úroveň. Věcný obsah svědčí jednoznačně o teoretické připravenosti autorky pro zkoumání zvolené problematiky, která je sice sama o sobě dílčí, ale jak autorka přesvědčivě doložila, má řadu vzájemných vazeb v právu soukromém i veřejném a může být i mimořádně sociálně citlivá. Obsah práce svědčí o autorčině způsobilosti podat zasvěcený výklad pozitivně-právní úpravy, vyhledávat v praxi aktuální sporné otázky, samostatně o nich přemýšlet a vyvozovat z ní odpovídající závěry.

5. Zdařilý je i závěr autorky, ve kterém prokazuje, že na základě hluboké analýzy zkoumaného institutu je způsobilá formulovat řadu cenných poznatků, které prokazují, že dokázala zvolené téma dobře zpracovat, zhodnotit platnou právní úpravu a vyvodit i některé náměty *de lege ferenda*.

6. Docházím proto k závěru, že posuzovanou práci Mgr. Terezy Podlipské lze doporučit k obhajobě, u které doporučuji rozpravu k německé právní úpravě rozvodu jako zdroje možných legislativních podnětů v českém právu.

20.5.2009.

Prof. JUDr. Jan Dvořák, CSc.